

Združitev SZDL Ljubljane in okolice bi pomagala poglobiti politično delo

S skupnega plenuma mestnega in okrajnega odbora SZDL

Ljubljana, 8. febr. Danes je bila skupna seja Mestnega in Okrajnega odbora SZDL mesta Ljubljane in okolice, na katerem sta oba plenuma sklepala o združitvi obeh odborov SZDL. Tov. France Hočevar je v uvodnih besedah pojasnil, da je plenum Mestnega odbora SZDL na svoji zadnji seji že obširno razpravljalo o tej združitvi. Dejal je, da v razpravi ni nihče

od članov plenuma izražal pomislekov glede na združitve, pač pa so jo vsi pozdravili, navajajoč tehtne razloge, ki govoriyo za njo.

Tudi današnja razprava je od začetka do konca prevevala misel, da bo ta politična združitve nad vse koristna. Glede tega so se članom plenuma Mestnega odbora pridružil tudi člani Okrajnega odbora SZDL. Okrajni odbor SZDL sicer ni o združitvi razpravljal na plenumu, pač pa so o tem razpravljali sekretariat ter člani SZDL na letnih občinih zborih. Nekaj tehtnih besed je v razpravi povedal tudi ing. Marijan Tepina. Dejal je, da ne moremo strogo ločiti politične in upravne združitve in če se sedaj za enkrat odločimo za politično združitve, moramo biti prepričani tudi o nujnosti upravne združitve, kajti dosedanja praksa je pokazala, da so okoliški okrajni veči ali manj umetna tvorba. Seveda pa je vprašanje upravne združitve bolj zapleteno ter stvar temeljitega študija, kateri predel gravitirajo na ljubljansko komunno in kateri ne. Končni cilj skupne komunne bo pomoč mesta okolici in odpravljanje razlik med mestom in vasjo.

Do končne združitve Mestnega in okoliškega odbora SZDL Ljubljane in okolice bo prišlo na predvideni konferenci SZDL. Do takrat pa, tako je sklenil plenum, bosta oba plenuma in sekretariata skupno delovala.

Na današnjem plenumu je inženir Marijan Tepina obširno govoril o pomenu novih gospodarskih uredb. Poudaril je zlasti socialistična načela, ki so bila vodilo tem uredbam, saj v temelju razširjajo socialistično demokracijo v gospodarstvu, o katerih pa se je s teh vidikov le malo kje razpravljalo. Le prečestokrat se je pri diskusijah zgodilo, da so jih vodili ljudje, ki so bili po teh uredbah prizadeti, ali pa so iskali le tiste posamezne točke, ki so se zdele v praksi težko izvedljive. Zlasti pri uredbah o naši zunanji in notranji trgovini se je pri njenem obravnavanju pozabljalo na socialistična načela, v kolikor se niso celo naravnost pokazale tendence, kako njene člene prilagoditi restavraciji kapitalistične miselnosti.

Ko je tudi tov. Janko Rudolf po daljši razpravi pojasnil, kako so se sindikati znašli osamljeni v tolmačenju teh uredb, je plenum ugotovil, da je Socialistična zveza doslej zanemarila diskusijo o uredbah ter prepustila, da so jo vodili po uredbah več ali manj prizadeti ljudje. V bodoče bo naloga SZDL, da organizira diskusije po organizacijah, delovnih kolektivih, da pojasnjuje njihov namen in posledice ter jih ne prepustča več nergaskim kritikom.

Plenum je nato še sklenil o predlogu proračunskih dohodkov in izdatkov za tekoče leto.

M. N.

Odbor za proslavo dvajsetletnice. »Ljudske pravice«

Ljubljana, 8. febr.

Dne 5. oktobra letos bo minilo 20 let, kar je začela izhajati »Ljudska pravica«. Tega dne ne bo samo proslava 20-letnice ustanovitve tega lista, marveč bo to hkrati tudi dan naprednega slovenskega tiska. Da bi se ta obletnica primerno proslavila, je Izvršni komite CK ZKS imenoval pripraviljalni odbor. V njem so Boris Zihel, Lidija Sentjura, dr. Jože Vilfan, dr. Jože Potrč, dr. Ferdo Kozak, Miško Kranjec, Ivan Krefc, Ivan Bratko, Dušan Bole, Vanek Šifcar, France Petrošek in Ivan Sinkovec. Predsednik pripraviljalnega odbora je tovariš Boris Zihel, tajnik pa Ivan Sinkovec. Na današnji seji je bil izbran redakcijski odbor za Zbornik, ki bo izšel ob tej obletnici, ter odbor za razstavo, ki naj bi prikazala razvoj partijskega tiska v Sloveniji. Razstava naj bi bila odprta za dan obletnice v Ljubljani, prav tako pa bi ta material razstavili v več krajih že pred tem. Razen proslave v Ljubljani pa se pripravlja v Dolnji Lendavi, kjer je »Ljudska pravica« začela izhajati, večje zborovanje, ki naj bi bilo povezano tudi s festivalom kulturnih in prosvetnih društev Prekmurja in Medmurja. V Murski Soboti pa naj bi za obletnico izšla posebna številka »Ljudske pravice«, po obliki enaka prvi številki.

Berite in naročajte

»Ljudsko pravico-Borbo«!

V LJUBLJANI IN OKOLICI SE ZE PRIPRAVLJAJO NA PROSLAVO 150 LETNICE PRVE SRBSKE VSTAJE

Najživahnejše so priprave v delavskih centrih

Ljubljana, 8. febr.

V okolici Ljubljane se že temeljito pripravljajo na proslavo 150-letnice prve srbske vstaje. Mnoge šole, delavska kulturno-prosvetna društva »Svoboda« in druga društva se že učijo za nastop po programu, ki so ga izdelali skupno z organizacijami SZDL, Zveze borbe NOB itd. Po napolitih republiškega tajništva za kulturo in prosveto namreč vsako društvo ali organizacija sama prilagodi obliko in čas proslave svojim lokalnim prilikam. V največ primerih, v kolikor so že določili čas, bodo proslave po 15. februarju — obletnici velike vstaje v Orašcu.

Najživahnejše so priprave v delavskih centrih. V Kamniku, kjer so že v teku priprave, bodo imeli skupno proslavo, na kateri

bodo sodelovala vsa tamkajšnja kulturno-prosvetna društva, organizacije SZDL, šole, vsa podjetja itd. Zato bo, kakor se sedaj pripravljajo, ta proslava v Kamniku izredno pestra in kvalitetna.

V manjših krajih pa se na proslavo pripravljajo posamezne šole, društva ali delovni kolektivi. V kulturni deli programa vključujejo najbolj znane srbske narodne pesmi, recitacije in druga literarna dela nekdanjih in sodobnih srbskih piscev. Povsod pa se pripravljajo tudi na predavanje o pomenu vstaje v Orašcu. V nekaterih vaseh so si člani SZDL zaželeli po več predavanj iz revolucionarne zgodovine srbskega naroda. Učiteljstvo pa je pripravilo posebno predavanje za šole, ki ga bodo združili v eni ali več urah pouka nacionalne zgodovine.

MEDNARODNA KONFERENCA O HIBRIDNI KORUZI

Beograd, 8. febr.

V Beogradu se je danes začela 8. mednarodna konferenca strokovnjakov za gojitev hibridne koruze. Konferenco je sklicala Specializirana agencija OZN za kmetijstvo in prehrano FAO. Začel jo je predsednik FAO g. Silow, udeležujejo pa se je predstavniki 20 dežel Evrope, Azije in Afrike ter delegacija ZDA z opazovalci iz ameriških organizacij FAO in FIS.

Član Zveznega izvršnega sveta Hasan Brkić je v imenu naše dežele pozdrvil sklicanje te konference v Jugoslaviji. Poudaril je, da je naša dežela posebno zainteresirana na pridelovanju koruze in da je v tem oziru na tretjem ali četrtem mestu na svetu. Pri nas namreč pridelamo na leto kake 4 milijone ton koruze, s katero imamo posejanih nad 2 milijona ha. Zato se pri nas strokovnjaki na vzornih poljih mnogo ukvarjajo s hibridno koruzo, ki je sejemjo dežalje več.

Na predlog francoske delegacije je bil za predsednika konference z akklamacijo izvoljen naš predstavnik akademik profesor Alojz Tavčar, ki je potem za podpredsednika predlagal ameriškega delegata g. Grimma.

Potem ko so sprejeli dnevni red, je znani ameriški strokovnjak za hibridno koruzo in predstavnik FAO Jenkis prebral referat o uporabi enotne metode za določanje hibridov koruze na področju evropskih dežel in Sredozemlja.

Potniški promet bo letos na Jadranu živahnejši

Split, 8. febr.

Sodeč po osnutku novega voznega reda Jugoslovske linijske plovbe, ki bo veljal od 1. aprila za predsezono in od 1. julija v glavni sezoni, bo na glavni turistični

stični progji Reka—Split—Dubrovnik—Kotor—Ulcinj vozilo več letnik kakor druga leta. Namesto deset, bo vozilo 14 ladij, in sicer sedem podnevi, sedem ponoči. Vozili bosta tudi naša najhitrejši potniški ladij »Partizanka« in »Dalmacija« ter pet ladij tipa Vladimir Nazor, od 1. avgusta pa tudi nova potniška ladija »Proleterka«. Jugoslovska linijska plovba se razen tega pogaja o nakupu moderne 2800-tonske potniške ladje s 300 posteljami. Jadranska linijska plovba bo vzdrževala tudi redno tedensko zvezo z Benetkami, vsakih 14 dni bo pa vozila ladija »Partizanka« na prog Trst—Reka—Split—Dubrovnik—Pirej.

Jutri se začne v Beogradu plenum CK mladine Jugoslavije

Dne 10. februarja se bo v Beogradu začel plenumi restanek Centralnega odbora Ljudske mladine Jugoslavije, na katere bodo obravnavali vprašanje dela v mladinski organizaciji. Največ bodo govorili o tem, kakšno bodi mesto v organizaciji ljudske mladine na vasi v sedanjih pogojih našega razvoja in kakšne so njene naloge v zvezi s posepevanjem kmetijstva in izobrazbe vasi. Zlasti veliko pozornost bodo posvetili delu ženske kmečke mladine. Ustanovili so tudi predlog o ustanovitvi posebnih organizacij kmečkih tanzov, ki bi se posepevanjem ukvarjale s posepevanjem demjem kmetijstva. Za kmečka dekleta, zlasti za tista, ki so končala tečaj za zdravstveno izobrazbo, je v poročilu predlog o ustanovitvi posebnih organizacij, ki bi se razen zdravstvene izobrazbe ukvarjale tudi z napredkom gospodinjstva.

PRIPOMBE TUZLANSKIH EKONOMISTOV K DRUŽBENEMU PLANU FLRJ

Ali je določitev cen premoga upravičena?

Odplačevanje anuitet ni dobro urejeno

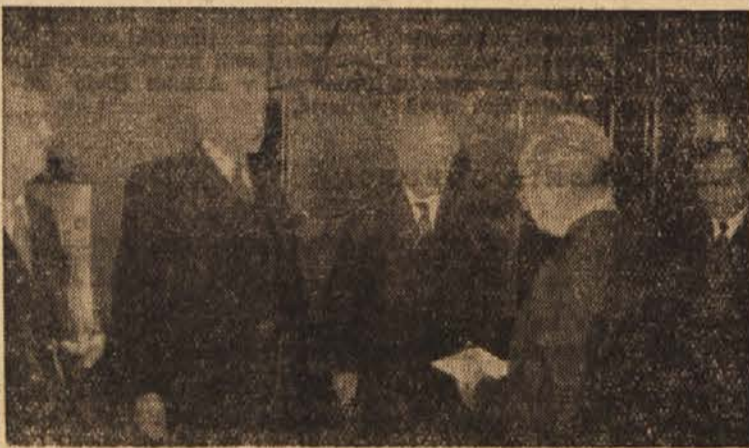
Tuzla, 8. februarja.

V društvu ekonomistov tuzlanskega področja so organizirali prvo razpravo o osnutku družbenega plana FLRJ. Na sestanku so največ govorili o licitacijah in investicijskih kreditih, pa tudi o obračunskih plačah ter višini davka na dobiček in promet. Ekonomisti in gospodarski voditelji tuzlanskega področja, ki so posegli v razpravo, se ugotovili, da je predlagani način investicij popolnoma upravičen. Nekdo pa je menil, da odplačevanje anuitet ni dobro urejeno. Po njegovem mnenju bo predlagani način odplačevanja anuitet povzročil, da bodo do leta 1954 zgrajene nove tovarne in tiste, ki jih bomo še gradili na trgu neenakopravne. Tako je tovarna sode zaprosila za dolgoročni investicijski kredit v znesku nad 3 milijarde, da bi dogradila in razširila svoje naprave.

Treba je omeniti, da je za graditve drugega dela te tovarne skupnost dala nad 4 milijarde investicij. Ko bo prihodnje leto začel obratovati razširjeni del te tovarne, bo proizvodnja v stari tovarni mnogo ugodnejša kakor v novi. Nova tovarna bo plačevala davek na osnovno sredstva, kakor stara, razen tega pa anuitete in obresti, kar praktično pomeni, da bo morala nova tovarna plačevati dvakrat večjo amortizacijo kakor stara. Stara tovarna se bo torej lahko na trgu uveljavila bolje kakor nova. Največ pripomb se je nanašalo na višino davka na dobiček in dohodek. Po osnutkih družbenih planov nekaterih podjetij je komunalna skupnost malo sredstev za graditve stanovanj. Na tuzlanskem področju je mnogo podjetij, ki bodo imela komaj toliko dobička, da bodo zagotovila delavcem 10% dodatno plačo. Tako bo imel

rudnik lignita v Kreki po prvotnem osnutku plač v letošnjem letu, potem ko bo izpolnil dolžnosti do skupnosti, samo toliko dobička, da bo kril tretjino dodatnih plač, in sicer tako, da komuni ne bi ostalo nič. V razpravi pa so ugotovili, da podjetja niso realno planirala porabe gmočnih sredstev in da tako obremenjujejo polno lastno ceno proizvodov. V prvotnih osnutkih družbenih planov so se pokazale težnje, da bi bilo treba najprej zagotoviti potrebe podjetij, komuna pa bi dobila, kar bi pač ostalo. Po tej logiki nekaterih podjetij bi morala tuzlanska komunna, ki ima v naši državi najmočnejše gospodarstvo, prositi republiko za dotacijo. Zato bi morala biti komunna pri sestavljanju družbenih planov podjetij budnejša.

Nekdo je tudi ugovarjal določanju cen premoga. Po mnenju gospodarskih krogov tuzlanskega področja, bi moral cena premoga določati trg. Na sestanku se izbrali več skupin, ki bodo do ponedeljka ponovno proučile ta vprašanja in sestavile pisemne predloge k družbenemu planu FLRJ s podrobno dokumentacijo. Te predloge bo član odbora za gospodarstvo Zveznega izvršnega odbora Pašaga Mandić predložil na prvem sestanku, ki bo sklican februarja. Razprava o osnutku družbenega plana FLRJ se bo nadaljevala v ponedeljek.

Predsednik Sveta za prosveto in in kulturo LRS dr. Anton Melik izročila letošnje Prešernove nagrade dr. Josipu Plemlju, dr. Jakobu Kelemini, Antonu Lajovicu in Francetu Bevku

DNEVNA KRONIKA

Prešernova proslava v Trstu

Trst, 8. februarja. Slovensko-hrvatska prosvetna zveza je priredila sinoči v dvorani tržaškega avditorija slavnostno akademijo v počastitev velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Nastopilo je več pevskih zborov iz Trsta in nekaterih krajev cote A STO.

Odprta razstava hrvatske miniature v Narodnem muzeju

Ljubljana, 8. febr. Danes dopoldne, na Prešernov praznik, je bila v ljubljanskem Narodnem muzeju odprta razstava hrvatskega miniaturnega slikarstva od 16. do 19. stoletja, ki jo prireja Muzej za umetnost in obrt v Zagrebu. Razstavo, ki obsega 236 del raznih avtorjev, je v navzočnosti kustosa Muzeja za umetnost in obrt v Zagrebu Anke Simić-Bulat in vidnih kulturnih in javnih delavcev odprl ravnatelj Narodnega muzeja dr. Jože

Kastelle, ki je tudi prebral pozdravno pismo ravnatelja zagrebškega Muzeja za umetnost in obrt. Okusno urejena razstava, ki je v Ljubljano prenešena iz Zagreba, odkriva pri nas malo znano pa mnogo likovne umetnosti, drobne umetnine minulih stoletij, ki bodo brez dvoma privabile mnogo obiskovalcev.

Sestanek tajnikov okrajnih ljudskih odborov

Ljubljana, 8. febr. Danes je bil v Ljubljani prvi tovariški sestanek tajnikov vseh okrajnih in mestnih odborov severozahodne Slovenije (Gorenjske in Primorske). Povabilu na prijateljski pomenek tajništva MLO Ljubljana in okraja Ljubljana-okolica so se odzvali vsi povabljeni in tudi tajnik koprškega okraja. Prisostvovali pa so tudi predstavniki Državnega tajništva za proračun.

Pogovorili so se o oblikah dela, o raznih organizacijskih težavah in o izkušnjah iz dosedanje prakse.

PREGLED DEVIZNEGA TRGA

Občuten padec tečajev in valut

V januarju je znašal povprečni tečaj tujih valut na prvem obračunskem mesu kakih 750 din za dolar. Od tega povprečja so se valute bolj ali manj odmikale; nekatere, kakor na primer angleški funt, nemška marka in francoski frank, so imele višji tečaj, medtem ko so bili tečaji drugih valut nižji (izjaba so se okrog 600 din). Ameriški dolar je dosegel povprečje kakih 1800 din.

Prve dni februarja v tečajih ni bilo kakih večjih sprememb, razen običajnih nihanj, ki so znatno manjša, odkar so začeli veljati novi instrumenti. Razmerje sedanjih tečajev tujih valut nasproti decembru nam podrobneje kaže priložena tabela o stanju z dne 5. februarja in 8. decembra.

Gornji podatki kažejo, da so tečajni tujih valut naglo padli, drugo vprašanje je, ali bi lahko bil ta padec večji, ali bi lahko dosegli predvidene tečaje, ki bi bili dvakrat višji od uradnega (znanaš bi 600 din za dolar). Na gibanje tečajev tujih valut je vplivalo več činiteljev. Eui so njihovo padanje povzročili, drugi pa zadrževali. Do padca tečajev tujih valut je prišlo predvsem zaradi uveljavljanja instrumentov našega novega gospodarskega sistema, usmerjenih na omejitve povpraševanja po devizah. To ve, ki neopredeljeno v tej smeri, marveč tudi za notranje instrumente, ki regulirajo proizvodnjo trga. Ti instrumenti bodo vplivali tako, da bo vsako prekoračenje planiranega tečaja neposredno prizadelo podjetja, ki kupujejo dražje devize. Največji vpliv na znižanje deviznih tečajev so imeli novi predpisi o zunanji trgovini, s katerimi smo nakup tujih deviz neposredno omejili. Za uvozno blago uporabljamo dodatni koeficient. Osnovni koeficient smo prej računali po uradnem tečaju (300 dinarjev za dolar), sedaj pa ga računamo po tečaju deviznega obračunskega mesta, ki je dvakrat večji (potem-

takem je večji tudi znesek, ki so plačali kot koeficient). Bazen tega imajo podjetja, ki kupujejo devize dražje, opraviti tudi z dodatnim koeficientom. Takšna podjetja plačujejo dvojno razliko med planiranim tečajem deviznega obračunskega mesta in tečajem, po katerem so plačala devize (na vsakih 100 din prekoračenja 200 din).

Ta dva koeficienta sta strva naša, ki je ni lahko prekoračiti. Zmanjšalo se je število podjetij in ustanov, ki so bila pripravljena kupovati devize s kakršnimi koli pogoji, kajti v tem primeru morajo na visoko ceno plačati tudi visok koeficient. Prve izkušnje v uporabi dodatnih koeficientov so pokazale, da z njimi ni vse v redu. Dodatni koeficienti so sicer pozitivno vplivali na potiskanje deviznih tečajev navzdol, toda stvar je v tem, da enako obremenjujejo nakup osnovnih surovin in nakup ostalih proizvodov. Nakup osnovnih surovin se tako ne bi mogel prisotiti na devizni trg, ker so največja postavka v polni lastni ceni. Drugačen vpliv imajo ostali proizvodi, ki jih kupujemo v tujini. Le-ti imajo majhen delež v strukturi cene proizvodov, vendar pa jih bodo lahko podjetja kupovala po visokih tečajih. Zato bi bilo treba ostrino dodatnih koeficientov usmeriti na omejitve uvoza teh proizvodov. Takšno linearno dolecanje koeficientov negativno vpliva na proizvodnjo; podjetjem se otežkoča nakup surovin na obračunskem mestu, tako da kupujejo večji del samo po možno gradivo in druge manj važne proizvode.

Vendar pa ne moremo reči, da bi bilo na obračunskem mestu vzpostavljeno ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem deviz, čeprav je po vpraševanju znatno padlo. Ponudba je glede na razpoložljiva devizna sredstva sicer precej velika, toda v prihodnje bo povpraševanje še vedno majhna. Povpraševanje po devizah je bilo v januarju znatno večje od ponudbe in zato devizni tečaj niso padli na pričakovano raven. Vse to nam pa nekaj deviznih sredstev ni šlo v promet, ker so bili tečajni podjetjem nedostopni.

Vzrokov za to neuravnoteženost je več. Predvsem so že zmeraj nezadostna sredstva, s katerimi banka intervenira na deviznem obračunskem mestu, da bi s povečanjem ponudbe vplivala na znižanje deviznih tečajev.

vtem ko banka kupuje mnogo deviz. Na drugi strani imajo podjetja in razpolago velika obratna sredstva, to jim omogoča, da lahko do dolžnosti mese prinese nekoliko višje tečaje in koeficiente. Ta podjetja kakor tudi nekatere ustanove, ki so pripravljene plačati visoke tečaje, stalno prisiljajo na devizni trg.

Temu je treba pristati še dinamično neuravnoteženost deviznega trga, no neuravnoteženost deviznega trga, kar tudi zavira padanje tečajev nekatere instrumente (dodatni koeficient). Toda to bi lahko dosegli samo delno. Nadaljnje gibanje deviznih tečajev bo odvisno od uvoza in izvoza delovnih sredstev, ki so povzročili povpraševanje prav v istem času, medtem ko dotok deviznih sredstev ni tako dinamičen.

V prihodnjem obdobju bodo torej potrebni ukrepi za znižanje tečajev, kar bi delno dosegli, če bi povpraševanje nekaterih instrumentov (dodatni koeficient) tudi to bi lahko dosegli samo delno. Nadaljnje gibanje deviznih tečajev bo odvisno od uvoza in izvoza delovnih sredstev, ki so povzročili povpraševanje prav v istem času, medtem ko dotok deviznih sredstev ni tako dinamičen. V prihodnjem obdobju bodo torej potrebni ukrepi za znižanje tečajev, kar bi delno dosegli, če bi povpraševanje nekaterih instrumentov (dodatni koeficient) tudi to bi lahko dosegli samo delno. Nadaljnje gibanje deviznih tečajev bo odvisno od uvoza in izvoza delovnih sredstev, ki so povzročili povpraševanje prav v istem času, medtem ko dotok deviznih sredstev ni tako dinamičen.

Danilo Vuković

DANES POSVETU

Britansko - sovjetska trgovina

Mnogin se je zdela fantastična ali vsaj napačna številka 400 milijonov funtov sterlingov (1.120.000.000 dolarjev)...

never, katerega smoter je vplivati na berlinske razgovore, oziroma oslabiti odnose med Britanijo in ZDA.

litilne probleme. Kakih 50 % sovjetskih naročil se nanaša na strateško gradivo oziroma na opremo za jeklarne, petrolejske naprave, na tankerje in tovorne ladje.

Plevenovo poslanstvo

Pariz, 8. febr. (Tanjug). V Parizu pripisujejo velik pomen potovanju francoskega ministra za narodno obrambo René Plevena v Indokino.

Pleven se bo nocoj sešel na letališču v Nici s francoskim državnim tajnikom za Združene države Marcom Jacquetom.

Pleven ima najširša vojaška pooblastila v Indokini, da bi povečal učinkovitost ekspedicijskega korpusa in nacionalnih armad Vietnam, Laos in Kambodže.

Francoska skupščina

Pariz, 8. febr. (Tanjug). Francoska narodna skupščina bo jutri po tri tedne trajajočem odmoru nadaljevala z delom.

Najpomembnejše vprašanje, ki naj bi ga proučila francoska narodna skupščina, je ratifikacija pogodbe o evropski obrambni skupnosti ter revizija ustave.

Nova provokacija

Smisel te akcije je jasen. Za divjaške napade na slovenski živelj, za diskriminacijo in postopke, ki teže za tem, da bi odstranili vse, kar je slovenskega pod Italijo...

Takšen smisel te nove provokacije v okviru protislovenske hakije potrjuje tudi izjava tajnika »dobrovoljcev, ki je navedel, da so za kraj sestanka izbrali prav Videm, ker je to mesto, ki se je borilo zoper vse tovrstne domovine.

Obnova pogajanj v Pan Mun Jomu?

New York, 8. febr. (Tanjug). Poučeni krogi v Washingtonu sodijo, da bodo ZDA brzkone že v kratkem privolile v obnovo pogajanj v Pan Mun Jomu.

Kot glavni vzrok navajajo, da je ugodnejše razpravljati v Pan Mun Jomu kakor v OZN, ter da bi utegnili ta korak ohromiti akcije Molotova za konfidenco petih velesil, vstevši tudi Kitajsko.

Indijski vojaki zapustili Korejo

New Delhi, 8. febr. (Tanjug). Davi se je vkracalo na Koreji 1600 indijskih vojakov, ki se plulo tudi 88 ujetnikov, ki so proslili, naj jih repatriirajo v kako nevtralnno državo.

Iredentistična resolucija

Trst, 8. febr. (Tanjug). Tržaška demokratska stranka je včeraj na skupščini sprejela resolucijo, v kateri od rimske vlade zahtevajo, naj še nadalje vztraja na plebiscitu v obeh copah STO.

Bartoli sprejel Cadorno

Trst, 8. febr. (Tanjug). Predsednik tržaške občine Bartoli je včeraj uradno sprejel v občinskih prostorih celotno vodstvo italijanske federacije »prostovoljci za svobodo, ki je bilo prejšnji dan na sestanku v Vidmu enodušno, da so »Slovenecj sovražniki domovine.

MNENJE OPOZICIJSKEGA »DAILY HERALD«

Opozicija raste

Laburistično glasilo sodi, da s sedanjo britansko vlado niso zadovoljni tudi mnogi konservativni poslanci

London, 8. febr. (Tanjug). S sedanjo konservativno vlado ni zadovoljna le opozicija, marveč, kakor piše laburistično glasilo »Daily Herald«, čedalje bolj tudi konservativni narodni poslanci, »kar vlado vzemirja.

hirea, kampanji proti temu spoznamu. Niti najmanj pa ni neznesljivo, da bi ti poslanci, še manj pa poslanci iz drugih skupin, ki jih navaja »Daily Herald«, glasovali proti vladi.

Sing Man Rijevo prepoved

Seul, 8. febr. (AFP). — Južno-korejski predsednik Sing Man Ri je ukazal svoji uradni misli, ki bi morala obiskati države jugovzhodne Azije in se je pripravljala, da bi odpravila z letalom v Tajpeh, naj se vrne v Seul.

Razgovori o vojaškem materialu

Kesong, 8. febr. — Agencija Nova Kitajska poroča, da je kitajsko-severnokorejski predstavnik v komisiji za premirje general Li Sang Co poslal pisano ameriškega predstavniku, v katerem zahteva, da bi častniki obeh strank nadaljevali razgovore o »delih vojnega materiala, ki ga skušajo Amerikanci uvoziti v Južno Korejo.

General Blanc v Pnom Penu

Pnom Pen, 8. febr. (AFP). — Načelnik generalštaba francoskih kopenskih sil general Blanc je prispel danes iz Saigona v Pnom Pen, kjer ga je sprejel kralj Kambodže. General Blanc se bo razgovarjal s člani vlade, potem pa se bo vrnil v Saigon.

Obisk admirala Wrighta

Karachi, 7. febr. (AFP). — Poveljnik ameriških pomorskih sil v vzhod-

podreditev sklepa z dne 8. oktobra mednarodnim konferencam in pogajanjem, na katerem bi sodelovala tudi Jugoslavija.

Med sprejemom so bile izrečene zdravice, v katerih so na že znani protijugoslovanski način govorili o »italijanskih pravicah« Od Trsta in o »vdanosti« vseh »rodoljubov« takšnim ciljem.

Protest Dullesu

Washington, 8. febr. (AFP). — Sest senatorjev in 29 predstavnikov republikanske stranke ZDA so poslali včeraj Dullesu pismo, v katerem protestirajo zaradi dajanja vojaške pomoči arabskim državam.

NORVEŠKA Vohunska afera

Oslo, 8. febr. (AFP). — Vladni časnik »Arbeiderbladet« piše, da je vohunska afera, ki so jo odkrili na področju Osla, najverjetneje od vseh dosedanjih. Časnik navaja, da je vnapreju vmešanih 12 ljudi, med njimi pet žensk.

DANSKA Socialisti odbili poziv KP

Kopenhagen, 8. febr. Časnik »Social Demokrat« piše, da so danski socialdemokrati zavrnili poziv KP, naj bi sestavili skupno listo na bližnjem občinskih volitvah.

EGIPT Bojkot Izraela

Egipt, 7. febr. (AFP). Egiptovska vlada je poslala vsem državam za plovo »srčni seznam« z imeni 99 ljudi, ki so prevažali v Izrael petrolej in gradivo, ki ju pristojeva med vojno si je prizadevala vzpostaviti skupne liste a socialdemokrati v nekaterih občinah, kjer bi lahko s tem dobila mandate.

Kulturna komisija za Skandinavijo

Kopenhagen, 8. febr. Prosvetni ministri skandinavskih dežel se bodo ta mesec sešli v Kopenhagnu, da bi

DAME VOLIJO

ZAHODNA TOLMACENJA BERLINSKE KONFERENCE

Od tajne seje ne pričakujejo mnogo

Francoski časnik: »Ta teden bo odločilen« — Domnevajo, da bodo zahodni ministri predlagali dve konferenci

Berlin, 8. febr. (AFP). V začetku tretjega tedna berlinske konference je britanski tisk v glavnem pesimističen glede sadov, katere bi lahko ta konferenca obrodila.

Posebni dopisnik časnika »Combat« od današnje tajne seje ne pričakuje mnogo. Vendar veruje, da bodo »pod vplivom britanske delegacije zahodni ministri želeli, naj bi na morebitni konferenci 5 velesil najprej obravnavali korejsko vprašanje.

so dokaj zadržani glede presoje dosedanjih sadov konference. Sodiijo, da je najverjetneje, da bo po tej konferenci možno čez dva ali tri mesece nadaljevati razgovore, ki bodo obetali boljši uspeh.

V zvezi z bivanjem britanskih poslovnih ljudi v SZ piše »New York Times« v današnjem uvodniku, da pomembne ponudbe, ki jih je sovjetska vlada dala glede trgovinske izmenjave z Veliko Britanijo pomenijo propagandni maneuver.

Bonn, 8. febr. (Tanjug). Predsednik parlamentarne skupine krščansko-demokratske unije dr. Heinrich von Brenano, ki se mu di v Berlinu kot opazovalec zahodnonemške vlade se je vrnil danes v Bonn in poročal kanclerju Adenauerju o delu berlinske konference.

Bonnaska kritika

Bonn, 8. febr. (Tanjug). Zahodnonemški časniki poudarjajo, da na današnji tajni seji v Berlinu ne bodo obravnavali nemškega vprašanja. Obično nemški tisk ne želi, da bi v javnosti nastal vtis, ko da nemško vprašanje rešujejo Nemcem za hrbtom.

Obramba skandinavskih držav

Polemika o podaljšanju rednega vojaškega roka na Norveškem in Švedskem

Oslo, 8. febr. (Tanjug). Vprašanje obrambe severnih skandinavskih držav je prišlo spet v ospredje političnih vprašanj, in sicer s sklepom norveške vlade, da bo sprožila v parlamentu zahtevo za podaljšanje rednega vojaškega roka.

novi predlog omogočil Norveški, da izpolni program pripraviljenosti, ki ga je parlament sprejel že pred dvema letoma. Isti časnik piše, da bodo podaljšanje vojaškega roka z 12 na 18 mesecev tako uveljavili, da bodo hkrati spremenili tudi sistem letnih vojaških vaj obveznikov. Te vaje bodo v prihodnje krajše in redkejše, tako da bo vsak norveški državljani vzlic podaljšanju vojaškega roka dejansko v prihodnje v vojski znatno manj časa kot doslej. »Obramba Norveške,« zaključuje časnik, »danedan in osamljeno vprašanje. Mi smo sicer povezani z atlantskim paktom, toda ker je Norveška majhna država, zato je v našem interesu, da glede obrambe storimo več kot ostale članice atlantske zveze.

Socialnodemokratski časnik »Arbeider Bladet« piše, da bo ta

proučili predlog o ustanovitvi nordijske komisije za kulturo. Ta komisija naj bi pospešila izmenjavo izkušenj na področju osnovnošolskega, srednješolskega in univerzitetnega pouka med skandinavskimi deželami ter povežala umetnike in kulturne delavce teh dežel. Poročajo, da bo danski prosvetni minister predlagal ustanovitev nordijske narodne akademije. Že sedaj imajo v naobrti skupne razstave ugodablajočih umetnikov ter redna gostovanja skandinavskih gledaliških umetnikov v vseh skandinavskih deželah.

LIBANON Strogi varnostni ukrepi

Bejrut, 8. febr. (Reuter). Libanonske varnostne sile so okrepile stražo pred tujimi poslanstvi v Bejrutu. To so ukrenili po večerajšnji aretaciji desetih oseb, obtoženih sabotaže. Strazam so ukazali, naj streljajo na sieherno »sumljivo osebo«, ki bi se približala tujim predstavništvom.

Policijska soproča, da prijete osebe pripadajo kolpi »nekdanjih Palestincev, plačancev Izraela. Pri njih so našli dve temperirani bombi. Libanonska vlada je ukazala, naj okrepe nadzorstvo nad južno obalo, da bi preprečili »vdor izraelskih generalov.

EGIPT Bojkot Izraela

Egipt, 7. febr. (AFP). Egiptovska vlada je poslala vsem državam za plovo »srčni seznam« z imeni 99 ljudi, ki so prevažali v Izrael petrolej in gradivo, ki ju pristojeva med vojno si je prizadevala vzpostaviti skupne liste a socialdemokrati v nekaterih občinah, kjer bi lahko s tem dobila mandate.

V sosednji Švedski so naleteli podobni napor, da bi povečali državno obrambo, kot piše tisk, na srdit odpor edinole pri informbirojevski komunistični partiji. V polemičnem članku, odgovarjajoč informbirojevcem, ki so sprožili vprašanje visokih stroškov za švedsko obrambo, piše socialnodemokrati: »Morgen Tidningen«: »Naša država je bila prisiljena žrtvovati veliko denarja za obrambo, toda če govorimo o velikih stroških za obrambo dežele, ne smemo pozabiti pobjer napraviti primerjav s skupnimi vojaškimi izdatki v Sovjetski zvezi, ki je začela tekmo v oboroževanju.«

Tudi liberalni švedski časnik »Dagens Nyheter« podpira vladni program o povečanju vojaških izdatkov.

V nekaj dneh boji za Prabang

Saigon, 8. febr. (AFP). Ho Si Minhove enote so zasedle dolini rek Nam Hou in Nam Suong, ki se zlivajo v Mekong severneje od Luang Prabanga. Vietminški enote so opazili 30 km severno od tega mesta. Obveščeni krogi sodijo, da je moč pričakovati boje za Prabang v prihodnjih dneh.

Predsednik turške vlade Celal Bayar se mudi v ZDA. Dne 27. januarja je bil sprejet tudi v Beli hiši v Washingtonu.

Sprememba voznega reda na progi Ljubljana-Ig

Z dnem 10. februarja 1954 prične voziti avtobus na progi Ljubljana-Ig z odhodom iz Ljubljane ob 6.40 in z odhodom iz Iga ob 7.20. Vsi ostali prihodi in odhodi ostanejo neizpremenjeni.

VAŽNI NASLOVI V LJUBLJANI

- Reševalna postaja, Zaloška 28, tel. 22-444
Zdravstvena dežurna služba, Miklošičeva 10, tel. 23-081.
Notranja uprava, Prešernova ul., tel. 21-100 in 21-200.
Dežurna za prometne nesreče, tel. 20-663.
Gasilski milica, Krekov trg, tel. 23-555.
Elektrarna, Magistrat, tel. 22-121.
Plinarna, Resljeva 28, tel. 20-555.
Vožvod, Krekov trg 10, 20-554.
Železniška postaja Trn OF, tel. 20-768.
Avtobusna postaja (Harykova), tel. 23-088.
Hotel »Union«, Miklošičeva 1, tel. 20-570.
Mestni avtotakst, Slomškova 6, tel. 21-578.
Mestna hranilnica ljubljanska, Copova ulica 3 - Tel. centra 12-138 in 22-382, direktor tel. 21-394.
Veleblagovnica »Na-Mai« uprava - sekretariat 22-583, komercialni oddelki 22-571, računovodstvo 22-059, centralno skladišče 22-550, poslovalnica pri »Pob« 21-088, poslovalnica pri »Tromostovju« 22-551, poslovalnica »Pohišstvo« 20-496.
Trgovsko podjetje »Urnje«, Wolfova 1/1, uprava, direktor 22-221, komerc. oddel. 20-235, skladišče, Mestni trg 21, 21-195, poslovalnice: »Perlo« Miklošičeva 12, 20-122; »Manoma«, Prešernov trg št. 3, 21-572; »Moda«, Nazorjeva 5, 20-255; »Okrasa«, Copova 54, 31-149; »Vrvarna«, Trubarjeva ul. 31, 20-241.
Slovenija - Impex, trg agencija za izvoz in uvoz - Seethovcva 16/1, 23-915.
Spedičija - Ljubljana, podjetje za tuzemske in mednarodne transporte, uprava Titova 33, tel. 21-382, direktor 20-851, poslovna odprava, Metelkova ul. št. 4, tel. 21-719, avtodispozicijena tel. 21-690, avtogarazija Središča 1, 23-200.
Umrlj so v Ljubljani
Mramor Janežek, sin kmeta, Pogreb bo danes, 9. febr., ob 11 na Zalah.
Filip Emilija, upokojenka, Pogreb bo danes, 9. febr., ob 15 na Zalah.
Fanci Jože, nočni čuvaj, Pogreb bo danes, 9. febr., ob 15 na Zalah.
Mati Julijana, gospodinja, Pogreb bo danes, 9. febr., ob 16.30 na pokopališču v Stožicah.
Sporočamo žalostno vest, da je umrl dragi mož in oče
JOŽE JEZERŠEK
Pogreb bo v sredo, 10. februarja ob 14.30 z Zal iz Kristofove mrliške veže.
Zaljubljeni: žena Marija, sinova Jože in Milan ter hčerka Milja.
Umrla je
PAVLA BOLE
roj. Stepančič
Pogreb v sredo, dne 10. februarja ob 16 iz Opekarnice 27 v Trbovljah.
Hinko, mož; Hinko, Silvan in Emil, sinovi, ter sorodstvo.

DNEVNE NOVICE

Rektorat Akademije upodablja očitih umetnosti v Ljubljani obvešča slušatelje, da bodo semestralne poštice podaljšane do 22. febr. 1954 zaradi pomanjkanja kuriva.

SPREMEMBA VOZNEGA REDA

1. Smartno ob Paki-Solčava
Odhod iz Smartnega ob Paki: 8.30, 19.00, ob nedeljah 17.45.
Prihod v Solčavo: 11.50, 21.07, ob nedeljah 20.01.
Odhod iz Solčave: 4.30 in 14.30 vsak dan.
Prihod v Smartno ob Paki: 7.45 in 16.50 vsak dan.

Januarja so v Trbovljah umrli: Marija Drnovšek, Ana Svegler, Amalija Cudež, Franc Potočnik, Jože Matul, Mihael Mervar, Alojzij Drnovšek, Franc Razpotnik, Rudolf Sotenšek, Feliks Kosič, Ivana Golob, Franc Borštnar, Pavlina Ocvrk, Feliks Kosič, Jožeta Rupnik.

MARIBORSKE VESTI

V Mariboru so se poročili: 47-letni vrtnar Pavel Marinič in 34-letna gospodinjica pomočnica Marija Umeč, 40-letni mizar Svetozar Brankov in 34-letna frizerka Friderika Trojak, 49-letni posestnik Alojz Reisman in 40-letna Julijana Korosec, 27-letni uslužbenec Bojan Stajner in 22-letna gospodinja Silva Puki, 32-letni avtomehaničnik Friderik Papež in 36-letna natakarica Marija Pilberšek, 25-letni tapetnik Milan Nerat in 28-letna natakarica Frančiška Vidovič, 20-letni tesar Janez Gedl in 19-letna gospodinja Jožeta Kranjc, 31-letni tehničnik kontrolor Jožef Senica in 27-letna predica Alojzija Ljubec, 23-letni pomožni delavec Stefan Rezar in 22-letna poljedelka Marija Husar, 27-letni skladiščnik Jožef Zgrabljič in 19-letna sanitetna tehničarka Marija Kekič, 42-letni elektrotehnik Ivan Kitak in 32-letna zobna asistentka Marija Hartman, 24-letni trgovski pomočnik Mihael Hedl in 22-letna predica Angela Hraštnik.

PREDAVANJA

V torek, dne 9. febr. 1954 bo ob 19.30 predavanje iz cikla »Zdravje in higiena naše družine« z naslovom: »Kaj moramo vedeti o lastnostih telesa in ravnanju z njim«. Predavaing. Wilhelm Fovoden v dvorani I. drž. gimnazije, Vogova ulica 4-1.

DANES IN JUTRI

KONCERTI

Koncert ljubljanskega godalnega kvarteta, ki bi moral biti nočoj v Filharmoniji, je odpovedan, ker je koncertna poslovalnica nenadoma in nepričakovano ostala brez finančnih sredstev za prirejanje koncertov.

GLEDALIŠČA

DRAMA - LJUBLJANA
Torek, 9. febr.: Zaprt.
Sreda, 10. febr. ob 20: Huxley: »Gioncondin nasmeš«. Abonma red A.
Četrtek, 11. febr. ob 20: Hochwälder: »Javni tožilec«. Abonma red G.
Petek, 12. febr.: Zaprt.
Sobota, 13. febr. ob 20: Hecht-Mac Arthur: »Prva strana«. Premiera. - Izven.
Naslednja premiera v Drami bo ameriška komedija »Prva strana, ki sta jo napisala Ben Hecht in Charles MacArthur. Režija ima Fr Jamnik.

RADIO

Dnevni spored za torek, 9. febr. 1954
5.30-7.30 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) - 5.35 do 5.45 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled tiska - 5.50-6.00 Jutrarnja telovadba - 6.30 do 6.40 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar - 6.50 Objava dnevnega sporeda - 7.00 Nasveti za kmetovalce - 7.25-7.30 Poročila - 11.00 Solska ura za nižjo stopnjo: Antoine de Saint Exuperi: Moj mali princ - 11.30 Solska ura za višjo stopnjo: a) Beseda P. S. Finčgarja za uvod; b) Pod svobodnim soncem, odločnik 12.00 Vokalne skladbe jugoslovanskih skladateljev, poje pevski zbor Slov. filharmonije pod vodstvom Rada Simonitića - 12.30 Napoved časa, poročila, pregled dnevnega sporeda in objave - 13.00 Modni kotiček - 13.10 Orkestri in solisti - 13.45 Glasbeni razgledi - 14.00 Od melodije do melodije, vmes od 14.30 do 14.40 Radijske reklame - 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave - 15.15 Zabavna glasba - 15.30 Sportni tednik - 16.00 Popoldanski simfonični koncert - 17.00 Napoved časa in poročila - 17.10 Za dobro voljo bo igral harmoniko Slavko Avsenak, pel pa bo Akademski orkester - 17.45 70. letnica tednja angleškega jezika - 18.00 Zabavna in plesna glasba - 18.30 Iz bojev naših narodov: Most čez Sotlo - 18.40 Koncert pianista Marjana Lipovška - 19.00 Radijski dnevnik in objave - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in vremenska napoved - 20.00 Okno v svet - 20.10 Odlomki iz slovenskih oper: Veronika Deseniška, Elkvinkocij, Deseti brat - 21.00 Spomini Petra Jokića na dogodke v prvi srbski vstaji (prosto po Milanu Milčeviću za 150-letnico prve srbske vstaje) - 21.30 Ritmi in melodije - 22.00 Napoved časa, poročila in pregled sporeda za naslednji dan - 22.15 Franci Sturm, skladatelj in borec (spominjska oddaja mladega slovenskega skladatelja) - 23.00-24.00 Oddaja Radia Jugoslavija za tužino na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

RADIO KOPER

Torek, 9. februarja 1954:
13.45 Lahka in zabavna glasba - 14.30 Kulturni razgledi - 14.45 Igrajo štirje fantje - 17.00 Od melodije do melodije - 18.15 Koncert ljubljanskega komornega tria. Sodelujejo S. Zimšek, violina - V. Požar, čelo in I. Kotnik, klavir - 18.48 V ritmu modernih plesov - 21.00 G. Verdi »Rigoletto«, opera v 4 dejanjih - izvajajo solisti, zbor in orkester gledališča »Scalca« v Milanu - dirigent L. Molajoli. - 22.00 Plesna glasba.

VESTI IZ TRBOVELJ

V Trbovljah so se januarja poročili: Dušan Lazič in Justina Kaplar, Drago Miklavčič in Marija Medvešek, Janez Jovan in Amalija Pfeifer, Martin Klopčič in Zora Zelič, Vladimir Blažič in Frančiška Savnik, Franc Suligoj in Anica Kastele, Silvo Klimec in Stanišlava Vidic, Albin Setina in Marija Plaznik, Alojz Križnik in Dragica Antonija Relja.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«
Ameriški barvni film
IVANHOE
TEDNIK
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. Dopoldne ob 10. matineja ob 15 dalje.

KINO »KOMUNA«: Avstr. film: »Vejruj v mene«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20.
Predprodaja vstopnic od 10-11 in od 15 dalje.
KINO »SLOGA«: Amer. film: »Pohlepneži«. Tednik. Predstavi ob 18.30 in 20.30.
Ob 10 bo matineja istega filma.
Predprodaja vstopnic od 9-11 in od 15 dalje.
KINO »SOCA«: Amer. film: »Pohlepneži«. Predstave ob 16, 18 in 20.
Predprodaja vstopnic od 10 do 11 in od 15 dalje.
KINO »TRIGLAV«: Amer. barv. film: »Iz tisoč in ene noči...«. - Tednik: Filmske novosti 52. Predstavi ob 16 in 20.
Predprodaja vstopnic od 15 dalje.
KINO »SISKA«: Amer. film: »Nevesta napredaj«. Tednik. Filmske novosti 1-1. Predstave ob 16, 18 in 20.
Predprodaja vstopnic od 15 dalje.

CELJE: »UNION«: Amer. film: »Večna nevesta«. - »DOM«: Amer. film: »Pošna postaja«.
BLED: Angl. film: »Trenutek obupa«. KAMNIK: Amer. barvni film: »Onstran Missourija«.
JESENICE: »RADIO«: Amer. film: »Williamsova karabinka«.
»PLAVZ«: Slovenski film: »Vesna«.
PTUJ: Angl. film: »Tajinstveni profesor«.

DROBNI OGLASJI

ELEKTROMEHANIČNIK, samostojen, z daljšo prakso, želi službo v podjetju ali rudniku kjerkoli v Jugoslaviji. Ponudbe pod »Pomlade« v upravo »Borbe«. 450

Zamenjavo kamion

Tovarni avtomobil znamke »Berliet«, nosilnosti 5 ton, popolnoma brezhiben, zamenjamo za 3-tonski avto, prav tako v brezhibnem stanju.

Informacije daje okrajno trgovsko podjetje »MALI JASTREBAC« PROKUPLJE - Tel. 35

RADIO NOVI SAD razpisuje

NATEČAJ

za novinarje sodelavce
v Beogradu in Sarajevu in honorarne sodelavce iz Zagreba, Ljubljane, Skoplja in Titograda.
V prošnji je treba navesti podatke o svojem dosedanem novinarskem delu. - Plača po tarifnem pravilniku!
Rok za vlaganje prošenj je do 15. februarja 1954.
RADIO NOVI SAD - NOVI SAD

LJUDSKI ODBOR OKRAJA LABIN ISTR

ISTRA sprejme

dva pravnika
ekonomista
gradbenega inženirja
inženirja agronomije
gradbenega tehnika
tržnega inšpektorja
budžetnega inšpektorja
davkarja
V pošte prihajajo osebe z ustrezačo strokovno izobrazbo in najmanj triletno prakso
STANOVANJE ZAGOTOVLJENO
PLAČA PO UREDBI ALI EVENTUALNO PO DOGOVORU
V neposredni bližini je turistični kraj Rabac s plažo, vezan z medmestnim prometom
Interesenti naj se čimprej javijo
LJUDSKEMU ODBORU OKRAJA LABIN - ISTR

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE CRNOMELJ razpisuje

mesto tajnika

LOMO Crnomelj v zvanju referenta s popolno srednjo šolo in opravljenim strokovnim izpitom ter najmanj triletno upravno prakso. - Nastop službe takoj odn. po dogovoru. Plača po dogovoru. Kolkovane prošnje z življenjepisom in vsemi dokumenti je vložiti pri Tajništvu Ljudskega odbora mestne občine Crnomelj.

Poneverjalec

ROMAN

Te besede sem izgovoril povsem mehanično. Po pravici povedano, med vso to vožnjo sem bil prepričan, da je mislila pošteno. Ko pa mi je to povedala, mi je bilo, ko da me je nekaj presekalo. Cutil sem, da mi je zaprlo sapo in da me Sheila gleda, medtem ko sva molče nadaljevala vožnjo. Potem pa je spregovorila s trdim, napetim glasom. Kazno je bilo, da le z največjo težavo iztiska iz sebe besedo za besedo in da dobro pazi, kaj govori.

Popolnoma vseeno mi je, ali bo banka izgubila devdeset tisoč ali milijon dolarjev.

Vseeno mi je tudi, ali bo tvoja kariera uničena. Resnico ti hočem povedati, Dave - samo če je le kaj upanja, da rešim otroka, da jima strašna sramota ne bo težila življenja.
To je bilo naposled že povsem jasno. Potem pa me je nekaj prešinilo. Vedel sem, da so to spet tiste stare pesmi. Znova naj bi ji pomagal nekaj skriti. Toda tokrat sem sklenil, da tega ne bom storil. Če naj bi ostala skupaj, bi morala med seboj vse razčistiti. Cutil sem, kako vse vre v meni.
»Kar se mene tiče, tega ne bom storil!«
»Saj te tudi prosila nisem, da bi kaj storil.«
»In tudi zaradi tega ne bom storil, kar si pravkar rekla o meni. Nočem, da bi me cenila bolj kakor svoja otroka, nikakor ne.«
»Tega tudi ne bi mogla, čeprav bi zahteval.«
»Ne, marveč zato ne bom ničesar storil, ker je konec igre in ker moráš počasi spoznavati, da tvoja otroka nista nič boljša od drugih.«
»Obžalujem, toda zame sta vsekakor boljša.«
»V življenju bosta že še spoznala, da bosta morala igrati vse karke, kar jima jih je dodelila usoda, pa tudi ti bi moral to spoznati, če se le količkaj razumem na vse to. Zdej ubijaj tudi tuja življenja - da o tvojem sploh ne govorim - in delaš krivice, samo da bi rešila otroka. Ze prav, ravnaj kakor hočeš, samo mene pusti, da se izmotam iz te igre.«
»To je torej tvoja zadnja beseda?«
»Zdi se mi tako. Hotel sem ti zadevo samo pojasniti.«

Sheila je zaplakala. Zgrabila me je za roko in mi jo ihte tresla.

Tisti hip sem jo ljubil bolj kakor kdajkoli. Rad bi bil ustavil avto, da bi jo objel in da bi vse znova začela. Tega pa nisem storil. Vedel sem, da tako niti za korak ne prideva naprej in zato sem vožnjo nadaljeval. Medtem sva prispela čez cesto Pieco do obale in zdiral sem skozi Santa Monica proti Willskirevu. Potem sem obrnil, da bi jo odpeljal domov. Vse sva si bila povedala in mislil sem, da tudi sama hoče domov. Nikoli več se ne bova videla.
Nisem natanko vedel, kako daleč sva bila prispela. Najbrž sva bila nekje v bližini Westwooda. Polagoma se je pomirila, poleg pa se je zaprtih oči naslonila na okence. Izenadena se je vzravnala in vključila radio. Zdej je bil zmeraj tiho navit na kratke valove, tako da je bilo komaj moč razbrati, kaj oddaja. Prav tedaj je glas nekega policaja izgovarjal zadnje besede neke odredbe. Potem je ponovil: »Avto številka 42... avto številka 42... hitro vozite na Cesto številka 6825 Westwood. Iz hiše dr. Henryja W. Rollinsona izginila dva otroka.«
Močno sem pritisnil na akcelerator, toda Sheila mi je padla v naročje.
»Ustavil!«
»S teboj grem.«
»Ustavi, ti pravim, ustavi, lepo te prosim, ustavi!«
Nisem razumel, kaj pravzaprav hoče, toda začel sem zavirati in iznenada sva se ustavila. Skočila je iz avtomobila.
»Dobro, ali mi hočeš, prosim, povedati, zakaj sva tu ustavila? Za tvoja otroka gre, razumeš?«

Mojster Plečnik bo restavriral hišo Prešernove smrti v Kranju

Sobe v hiši, kjer je pesnik živel in delal tri leta, bodo opremili s pesnikovim in drugim pohištvo iz tedanje dobe

Mojster Plečnik je z veseljem sprejel ponudbo mestne občine v Kranju za restavracijo hiše Prešernove smrti. Ob tej priložnosti je že tudi izrazil svoje soglasje z zamislijo glede ureditve tega kulturnega spomenika, kakor so jo predlagali na skupnem sestanku kranjski prijatelji Prešernove umetnosti ter predstavniki Zavoda za varstvo spomenikov iz Ljubljane.

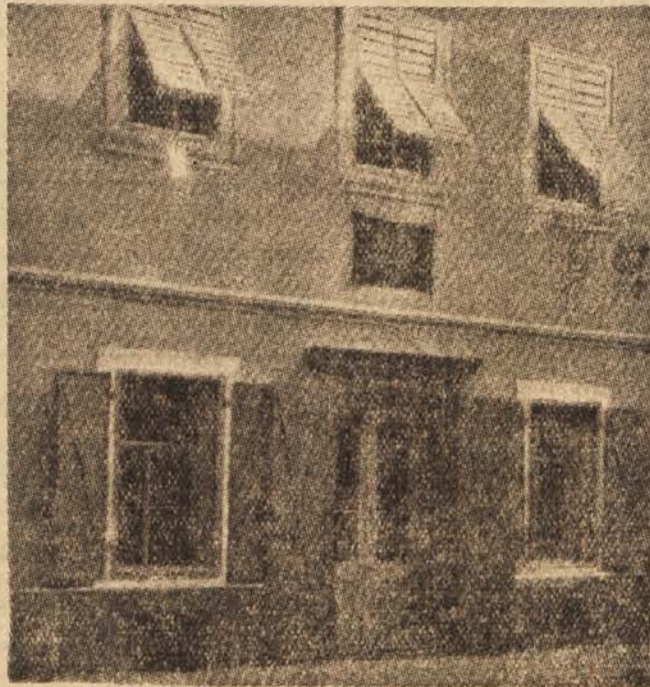
Pesnik je živel v Kranju od 15. septembra 1846 do 8. februar-

ja 1849. Stanoval in uradoval je v stari meščanski hiši, ki je z nekaterimi prezidavami še ohranjena. V zgornjih prostorih te hiše bodo uredili spominske sobe v slogu Prešernove dobe. Opremljene naj bi bile s Prešernovim pohištvo, ki je v Mestnem muzeju v Ljubljani, deloma pa bodo

kakršno so imeli v takratnih časih po pisarnah.

V priložnosti bodo prostori za »Prešernov klub«, klub kranjskih kulturnih in prosvetnih delavcev, kjer se bodo shajali za kulturo in umetnost navdušeni ljudje. Prav tako bodo preuredili tudi dvorišče.

S tako urejeno hišo, v kateri je pesnik živel, delal in umrl, bo dobil Kranj verjetno že letos spomenik, ki ga bodo Kranjčani

Pročelje hiše v Kranju, kakršna je bila pred sto leti. V njej je tri leta živel in tudi umrl France Prešeren

v sobe namestili bidermajersko pohištvo, ki ga je v starih meščanskih domovih še dovolj. Pesnikovo advokatsko pisarno bodo prav tako opremili s pohištvo,

lahko s ponosom pokazali domačim in tujim gostom. Bo pa to hkrati dvojen spomenik — velikega pesnika in svivolasega mojstra slovenske arhitekture. S.

Ali kaže še odlašati?

Lahko se zgodi, da bodo zadruga pridelale manj grozolja kot dosedanji lastniki, če ne bodo imele s čim gnojiti

V ljutomerskem okraju je več zadrug in gospodarstev, ki se pečejo za vinogradništvom. Toda že več let se bore s težavami, ki bi se jih z malo več dobre volje odgovornih dalo premostiti; nimajo namreč dovolj gozdov, ki bi jim dajali prepotrebno steljo in les za najnujnejše gradbene potrebe. Zato imajo omejene možnosti za pridobivanje naravnega gnojila, ki zaradi svojih koristnih sestavin najbolj ugodno prija vinski trti. Steljo so morali celo kupovati od privatnikov in uprave gozdnega gospodarstva. Da so morali zanjo odrediti vsako leto kar čedne vsote, ni treba posebej omenjati. Saj je lani stal voz suhega listja kar 800 dinarjev.

Posebno v zadnjem času so dozoreli pogoji za uresničitev predloga, ki ga že več let brezuspešno ponavljajo zastopniki združnih organizacij na zasedanjih

OLO, skupščinah in zborih. Po tem predlogu naj bi jim gozdno gospodarstvo prepustilo v upravljanje vse tiste gozdove, ki leže v bližini zadrug in socialističnih gospodarstev. S tem bi rešili vprašanje stelje in lesa. Kljub pobudam in posredovanjem niso prišli dalje od obljub. Zdaj pa, ko so ta gospodarstva z uresničevanjem republiškega zakona o odpravi vinskih in podobnih razmerij pridobila nad 400 ha novih vinogradniških površin — mimogrede bodi povedano, da so prizadeti vinogradniki svoje gozdove ob odkupljenih goricah obdržali — je ta problem še bolj pereč in terja takojšnjo rešitev. Sicer se lahko zgodi, da bo v prihodnjih letih dajala trta v odkupljenih vinogradih manj dragocenega pridelka, kot pa ga je darovala dosedanjim lastnikom, ki so ji domala povsod pridno gnojili. S. K.

Plodno delo Ljudske univerze v Ljutomeru

Ljudska univerza v Ljutomeru je že preteklo leto priredila več zanimivih predavanj, ki so našla med prebivalstvom lepo število poslušalcev. V letošnji sezoni prav nič ne zaostaja; do sedaj so Ljutomerčanom predavali profesor Silih iz Maribora o družinski vzgoji, vinogradniški strokovnjak tov. Skvarč iz Kapele o vtisih s potovanja po Ameriki in tov. Janez Vipotnik o vtisih, ki jih je naša trgovinska delegacija lani odnesla iz držav vzh. Azije. Slednje predavanje je privabilo v prostorno dvorano Doma kulture nad 400 poslušalcev.

Ljudska univerza pripravlja za prihodnje tedne še več zanimivih predavanj. Zaposili bodo tudi tovarišico Vido Tomšičevo, da jih obišče in jim nekaj več pove o zgodovinskem zasedanju III. plenuma ZKJ. S. K.

Med madžarsko manjšino je razvito kulturno delo

Nedaleč od Sobote proti Lenjavi je vas Dobrovnik, malo dalje pa Mostje. V tem delu Prekmurja je madžarska manjšina v večini. Kulturnoprosvetno delo je precej dobro razvito med Slovenci in med Madžari. Vendar pa nimajo dvorane, kjer bi lahko imeli prireditve. Sklenili so, da jo bodo letos začeli graditi. V Dobrovniku imajo dvojezično šolo. Vsako leto jo obiskuje več otrok. Šola ima pa le tri razrede. Sklenili so, da bo občina letos prispevala približno 700.000 dinarjev za popravila šole.

Tudi v Mostju so precej delavni in streme za napredkom. Vendar jim manjka dobre volje. Pravijo, da je pri njih najbolj delavna mladina. V vasi so že pred leti nameravali zgraditi družni dom. Vendar so zanj skopali samo temelje. Vaščani menijo, da bi si želeli več sodelovanja, predvsem kulturnega s sosednimi vasi. —anič

»Vesno« si je na Jesenicah ogledalo že nad 10.000 ljudi

V petih dneh si je na Jesenicah ogledalo »Vesno« nad 10.000 ljudi, kar pomeni rekorden obisk vseh dosedanjih filmov. Za primerjavo naj še povemo, da so na Jesenicah imeli doslej najbolj priljubljeni domači in tuji filmi le okrog 5000 obiskovalcev. V. C.

V Lenartu v Slovenskih goricah je treba ustanoviti izpostavo socialnega zavarovanja

Lenart v Slovenskih goricah je bil že pred vojno važen gospodarski in upravni politični center z Okrajnim sodiščem in drugimi važnimi uradi za področje Lenart, Jurovski dol, Voličina, Gradišče, Drvanje, Zgornja Ščavnica, Cerkevjak in Velka. Po osvoboditvi pa je spričo večjega gospodarskega razvoja postala potreba po sodišču in katastru še večja. Pred dvema letoma so ustanovili podružnico Narodne banke, sodišče pa še vedno pogrešamo. Zadnji čas pa vedno bolj čutilo potrebo po izpostavi socialnega zavarovanja s samostojnim uradom v Lenartu. Razen podjetij zadrugnega in državnega značaja sta na tem področju tudi dve tovarni, Sladkogradska tovarna papirja in kartona ter Tovarna usnja v Lenartu. Tako bi bilo zavarovancev dovolj, da bi imela izpostava dovolj dela. Podjetjem in ustanovam in tudi zavarovancem pa bi bili prihranjeni stroški za pot v Maribor. R.

Petinosemdeset let jeseniške železarne

Poleti, avgusta ali celo šele septembra, bodo na Jesenicah praznovali 85-letnico železarne. Ob tej priložnosti bodo priredili velik kovinarski kulturno-prosvetni festival z bogatim raznovrstnim programom. Izdali bodo tudi zbornik, zgodovino gorenjskega železarstva, ki so ga napisali Ivan Mohorič in njegovi sodelavci. Knjiga bo pomemben prispevek za študij železarske zgodovine na Gorenjskem.

O tradicijah gorenjskega železarstva nam zgovorno govorijo stare fužine v Bohinju, Gorjah, Zeleznikih, Tržiču, Kropi in drugod. Najstarejši slovenski železarji so kopali rudo v Rudnici, Zelenici in pri Savskih jamah pod Golico. Primitivno železarstvo se je iz dobe v dobo razvijalo in napredovalo ob marljivih rokah gorenjskih kovinarjev. Dne 18. septembra 1869. leta pa so kupili ljubljanski mlinarski cehi vse gorenjske fužine in usta-

novili bivšo Kranjsko industrijsko družbo. To je tudi rojstna letnica jeseniške železarne. G. V.

V Črnomlju se pripravljajo na občinski praznik

S sklepom Ljudske odbora mestne občine Črnomelj je bil 19. februar proglašen za občinski praznik Črnomolja. 18. in 19. februarja je bilo v Črnomlju zgodovinsko I. zasedanje SNOS, katerega se bodo Črnomeljci spominjali vsako leto. Prihodnji teden bodo prvič slovesno praznovali občinski praznik, ki ga bodo letno zadržili še s praznovanjem 150. obletnice prve srbske vstaje. Navzlic zimi izdelujejo te dni praprotno relief na zunanji strani Prosvetnega doma, v katerem bo 18. februarja zvečer slavnostna akademija, posvečena 10. obletnici I. zasedanja SNOS in spomini na 150-letnico prvega srbskega upora. Na akademiji bodo sodelovali črnomaljski pevski zbor, orkester in folklorne skupine. V petek 19. februarja bo v Prosvetnem domu ob devetih dopoldne slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, kar bodo ob desetih nad razpotjem pod gimnazijo odkrili spomenik domačinu Janku Starihu, narodnemu heroju Bele krajine. Popoldne bodo luskovne predstave za pionirje in cisticbane, zvečer pa bodo črnomaljski gimnazijci igrali dramo Na straži.

Berite in naročajte »Ljudsko pravico-Borbo«

Kdaj bodo dobile lesenice ustrezajoč prostor za muzej

Na pobudo takratnega predsednika Sveta za industrijo LRS tov. Franca Leskoška je bil pred leti organiziran na Jesenicah Tehnični muzej. Zanimanje zanj je bilo vse hvale vredno. Znano je, da sega železarska tradicija in s tem zgodovina Jesenic daleč nazaj v dobo stare železarske obrti, ki je cvetela v predgorju Karavank. V teh krajih se je začela železarska obrt iz preproste domače dejavnosti, mimo kmečkih plavžev, malih kovačij in železarskih obratov večjega obsega do današnje močne železarske industrije. Tehničnemu muzeju na Jesenicah se je posrečilo zbrati prva proizvodna sredstva in vse pripomočke, ki so služili našim rudarjem in prednikom za življenje. Te predmete in dokumente o rudarski in železarski ustvarjalnosti naj bi prikazoval jeseniški muzej na starodavnih Jesenicah. Ze leta 1951 je uspelo organizirati jeseniškemu muzeju razstavo pod naslovom »Prikaz železarske zgodovine Jesenic z okolico«. Razstava je bila skrbno pripravljena in si jo je ogledalo blizu 5000 oseb. Razstaveni prostor je moral Muzej izprazniti, ker bi bilo nepravilno šolsko telovadnico zasesti za stalno. Stevilne predmete, ki jih je okoli 200, so zapakirali in jih spravili v cerkev na Stari Savi. Zaradi pomanjkanja potrebne zgradbe, odnosno ustreznih prostorov, je bilo delo muzeja lanske leto komaj opazno. Muzej je deloval le v tehnično-znanstvenem pogledu. Izvedene so bile kemične analize raznih rud, žlinder, želez in plavžnih oblog ter raznih okamenelih raztopin bližnjih nahajališč bobovca. Tehnični razvoj plavžev na Jesenicah, oziroma na Gorenjskem, od najstarejših časov do danes je bil znanstveno-publicistično obdelan. Organiziranih je bilo več predavanj. Med drugimi sta predavala tudi ravnatelj ljubljanskega muzeja dr. Kastelic o arheoloških raziskovanjih na terenu in o metodi istega dela, ter prof. Subić o restavriranju in konserviranju podob. Bili so tudi razni muzejski sestanki v Radovljici, Zeleznikih, Idriji in Kropi ter razni študijski ogledi na terenu. Dejstvo je, da so minulo leto pri Tehničnem muzeju na Jesenicah kljub pomanjkanju prostora veliko izvršili v organizacijskem in znanstvenem pogledu. Je pa tudi dejstvo, da dragoceni razstveni predmeti, od katerih je 730 zgodovinskih, 18 umetnostnih, 15 prirodoslovnih, 8 etnografskih in 45 ostalih v zabojih v vlažnih prostorih Savske cerkve propada. Na seji delavskega sveta Železarne Jesenice je bilo

že leta 1952 sklenjeno, da bodo odobrili tehničnemu muzeju dotacijo v znesku 1 milijon dinarjev, komunalni oddelek istega podjetja pa je tudi ponovno obljubil, da bo dobil muzej prostore v bivši Ruardovi graščini. Ostalo pa je le pri obljubah in danes, v začetku leta 1954, muzej še vedno nima prostorov. Prav bi bilo, da bi jih dobil vsaj letos.

XIV. divizija na Stajerskem februarja 1944. leta. Po eni strani gazi so hiteli borci naprej mimo vasi, ustavljati se niso smeli nikjer. Nemci so jim bil ves čas za petami

Dva spomina na isti dan

Noč od 6. na 7. februar — zgodovinska noč za Pilštajn

Naši ljudje v Pilštajnu se po gostoto spominjajo pohoda XIV. divizije na Stajersko, prav posebno pa še letos, ko je v noči od 6. na 7. februar poteklo deset let, odkar so šli junaški borci tod mimo. Okupator je od 7. do 9. februarja spremenil pilštajnško šolo v vojašnico. Za naš kraj je ta datum zanimiv tudi zaradi tega, ker piše

zgodovinar Ignac Oražen v svoji kroniki, da je v noči od 6. na 7. februar 1937 prenočeval v Pilštajnu vodja kmečke vstaje Ilija Gregorič, ki se je 8. februarja podal pod Pilštajnom v borbo s grajskimi. Le-ti so dobili ojačanja, da je bila kmečka vojska poražena in kakor beremo tam, je bilo 9. februarja 42 upornikov odpeljanih v Celje.

IZ NOVE GORICE

Za gradnjo kulturnega doma in tiskarne v Novi Gorici so v zadnjem času poslane prispevke razne organizacije iz Slov. Primorja, med njimi tudi Pionirska organizacija iz obmejnega kraške vasi Opatje selo. Prispevki prihajajo tudi iz ostale Slovenije. Tako so prispevali: Dr. Fini Grosman, dr. Vladimir Grosman in dr. Vladimir Suklje iz Ljubljane vsak po 400 din, tovarna kovčkov iz Domžal 10.000 dinarjev, dr. Rihard Pintar iz Celja 200 din, »Slovenija-Sadje« iz Ljubljane 50.000 dinarjev, Brivsko-frizerski salon iz Kranja 500 din, Delavska pekarna iz Maribora 2000 din, »Kristalja« iz Celja 2000 din, sind. podružnice »Remonta« iz Maribora 2700 din, »Hmezda« iz Zalca 50.000 din, Tiskarna »Ljudske pravice« iz Ljubljane 10.000 din, Kri-

žaj Karel iz Svetja 1000 din, KZ Rače 2000 din, Gostinska zbornica Krško 1000 din, KZ Sevnica 2000 din, KZ Polzeva 5000 din, dr. Urbanc Anton iz Ljubljane 200 din, V materialu pa so prispevali: Tovarna kov orodja Zreče in Goriške opekarnice iz Bilj.

Zadruga v Čepincih bo imela velik nasad jablan

KZ v Čepincih je že prejšnja leta dobro gospodarila. Razen trgovinskega oddelka delajo dobro tudi drugi. Sedaj jo najdelavnejši sadjarški odsek, ki ureja nov sadovnjak. Lansko zimo so zrigali 1,5 ha na puščenega zemljišča, spomladi pa so sadili 100 jablanovih in 150 broskovih sadik. Krompir, ki so ga posadili vmes, pa jim je že prvo leto povzročil strošek za ureditev sadovnjaka. Lansko jesen so zrigali še ostale 11 del zemljišča. Pripravili so 500 jablanovih sadik, vmes pa prav toliko broskovih sadik. Brekve bodo začele roditi že v naslednjih letih in bodo do takrat, ko se bodo jablane razrasle, že začele usihati. Ostali bu je jablanov sadovnjak a bo skavskim kosmatem. Jonatanom in zlato parmeno. V kraju je za sadjarstvo veliko zanimanje. Mnogi črnomaljske pomoči druge prihajajo prostovoljno pomagat urejati sadovnjak, ker so pri delu nekaj naučeno izpolnjuje svojo nalogo ko uspešno izpolnjuje svojo nalogo za izboljšanje sadjarstva. P. J.

Prebivalce Tolmina obveščamo, da je prevzela zastopstvo našega dnevnika KNJIGARNA v Tolminu, kjer se lahko naročate na naš list in kjer dobite vse informacije.

TURIZEM - vprašanje, ki dela Cerknici preglavice

Ze leta je o njem govora, toda doslej še niso veliko dosegli — Turizem bi zagotovil prebivalcem zaposlitev in s tem tudi kraju večji zaslužek

Cerknico, ki je bila med vojno hudo porušena, so v teh po-vojnih letih obnovili, ostalo je le še kakšnih pet poslopij, ki so pa že tudi pod streho. Ko so pa po-zrtvovalni Cerknikičani vas obno-

vili, so se lotili komunalnih del in že lani so si lahko z olajšanjem dejali, da so najnujnejše opravili. Med najvažnejšim, kar so naredili, je ureditev zdravstvenega doma za cerknikiško ob-

čino, begunjsko, za Novo vas, Loško dolino in deloma tudi za Rakek. Zdravstveni dom je treba še ometati in opraviti manjša dela v prvem nadstropju. V njem bo 16 sob s stanovanjem za zdrav-nike. V njem bodo splošna in zobna ambulanta, posvetovalnica za matere in otroke, lekarna ter reševalna postaja. Upajo, da bodo zdravstveni dom že julija lahko uporabljali. Za obnovo zdravstvenega doma je občinski ljudski odbor dobil od podjetja LIP v Cerknici 300.000 din. V celoti so doslej uporabili zanj 2.800.000 dinarjev. Za opremo in še vse ostalo bodo pa potrebovali še približno 5 milijonov.

Občinski ljudski odbor v Cerknici pa žuli še ena težava: gostinstvo in turizem. Cerknica je znana s svojimi naravnimi zanimivostmi in lepotami (Križna jama, Slivnica, Cerknikiško jezero). Toda doslej še nimajo hotela, kjer bi lahko turisti prenočevali. V ta namen preurejajo bivše sodišče, toda za preureditev sodišča v sodoben hotel bodo potrebovali okrog 8 milijonov dinarjev. V Cerknici bo nujno obnoviti turizem, saj bi s tem zagotovili prebivalcem zaposlitev, vsemu kraju pa lep dohodek. Kljub prizadevanju ljudskega odbora se pa to vprašanje ni premaknilo z mrtve točke. I. L.

Pogled na Cerknico